



Onze planeet

Van afvalpreventie tot duurzaam verbruik



Mijn stad spreekt erover

Energie-Uitdaging 2008

Win tot 575 euro zonder te investeren of aan comfort in te boeten

Kent u de Energie-Uitdaging? Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moedigt de Brusselse gezinnen nu al drie jaar aan hun energiefactuur te verlagen en hun CO₂-uitstoot te verminderen door dagelijks kleine inspanningen te leveren om energie te besparen. Tot nu toe hebben al meer dan 1.400 gezinnen die uitdaging aangegaan. Zij konden hun factuur met gemiddeld 400 euro per jaar doen dalen, wat wil zeggen dat elk gezin ruim een ton minder CO₂ in de atmosfeer uitstootte. Gezinnen die een auto hebben, kunnen op een extra besparing van 175 euro rekenen en 400 kg minder CO₂ uitstoten. En dat allemaal zonder aan comfort in te boeten of een investering te moeten doen. Geef toe, dat is toch de moeite! Lees ons artikel op pagina 6.



Inhoud

- P2 : Een ecologische woning delen:
minder kosten en tal van voordelen
Van kot tot ecokot
- P3 : Bodemverontreiniging:
Brussel gaat tot actie over
Slow Food vs Fast Food
- P4 : Vrijdag, fietsdag!
Parckdesign 2008: ontwerpen voor parken
De slang van de Zenne: eerste rui
- P5 : Wie tjipt er nog in het Brussels Gewest?
- P6 : Energie-Uitdaging 2008
Steeds meer zonnepanelen

«Mijn stad... Onze planeet» in een nieuw kleedje!

Nieuw kleedje, maar ook nieuwe toon en vaker in uw brievenbus... Vanaf februari krijgt u het vernieuwde «Mijn stad ... onze planeet» in uw brievenbus, een magazine dat nauwer zal aansluiten bij de groene actualiteit in het Gewest. Elke Brusselaar krijgt in februari een exemplaar. Om ons ervan te verzekeren dat u het nieuwe magazine zeker ontvangt, sturen we het u nog extra op. Zo hebt u een extra nummer om door te geven aan vrienden en kennissen!

Is uw terrein verontreinigd? Help ons dat te onderzoeken

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voert een grote actie met het oog op de sanering van de verontreinigde bodems op ons grondgebied. Momenteel is het Gewest bezig met de validering van de inventaris van de verontreinigde bodems in Brussel. Met uw hulp ...

Bodemverontreiniging is dan misschien niet echt zichtbaar, toch is ze reëel aanwezig en houdt ze gevaren in voor de gezondheid en het milieu. De eerste brieven zijn verstuurd naar de eigenaars en exploitanten van mogelijk verontreinigde bodems. Mits de nodige bewijzen ter ondersteuning, kunnen ze verzoeken hun terrein eventueel te laten verwijderen uit het ontwerp van inventaris. Die inventaris vermeldt bijna 9.200 percelen in Brussel. Is er een terrein van u bij, reageer dan binnen de drie maanden. Doet u dat niet, dan moet u een verkennend bodemonderzoek laten uitvoeren, of misschien zelfs wel een risicostudie en een eventuele sanering. Lees ons artikel op pagina 3.



Vrijdag, fietsdag!

Op het einde van de week met de fiets naar het werk gaan, dat is de toekomst van de gezonde mens die bezorgd is om de ecomobiliteit. Een preweekendfietsstochtje zo u wil. Volg het voorbeeld van Dexia in Brussel en doe mee aan 'Friday Bikeday'.

Alle tests hebben het bewezen: de fiets is de toekomst van de mobiliteit in de stad. Op trajecten van minder dan vijf kilometer bent u sneller met de fiets dan met de auto. Met de fiets kronkelt u overal tussendoor en hebt u geen parkeerplaats nodig; op die manier komt u overal op tijd aan. Fietsen is uitstekend voor de gezondheid (wie regelmatig fietst, verhoogt zijn levensverwachting met 2,5 jaar). En een fietser wordt ook twee tot drie keer minder blootgesteld aan de vervuiling van het verkeer dan een automobilist in zijn auto. Bij slechts 8 % van de verplaatsingen riskeert u een (korte) regenbui. En al fietsend geniet u van een ongelooflijke vrijheid en plezier om de stad en haar bewoners eens op een andere manier te bekijken...

De actie 'Friday Bikeday' moedigt u aan om 's vrijdags met de fiets naar het werk te komen. Een aantal grote bedrijven, en echt niet van de minste, geven het goede voorbeeld.

Lees ons artikel op pagina 4.





Een ecologische woning delen: minder kosten en meer voordelen

De huur- en energieprijzen blijven stijgen. Oplossing: besparen door bepaalde infrastructures met andere gezinnen te delen. Als het gebouw dan nog eens ecologisch gerenoveerd is, heeft elk gezin nog minder kosten. Een voorbeeld dat navolging verdient: een huis met 4 appartementen in de Vandenbusschestraat in Schaarbeek.

Voor Brusselse gezinnen met een gemiddeld inkomen zijn de huurprijzen en huurkosten onbetaalbaar geworden. Boosdoener is niet alleen de stijging van de vastgoedprijzen en dus de huurprijzen in de hoofdstad, maar ook de voortdurende toename van de energieprijzen. Er is echter een oplossing: een woning kiezen die weinig energie verbruikt en zo de kosten drukken. Maar u kunt ook infrastructuur die u slechts af en toe gebruikt delen met andere gezinnen.

Dubbel zo veel comfort, de helft minder energie

Numer 42 van de Vandenbusschestraat te Schaarbeek werd in 2003 gerenoveerd. Het huis telt 4 appartementen waarin 3 verschillende gezinnen en een gemeenschap van 4 studenten wonen. Hoewel elke eenheid goed afgescheiden is, delen de bewoners een gemeenschappelijke wasplaats (wasmachine en droogtrommel). In de grote hal is er plaats om fietsen te parkeren. Het gebruik van dit vervoermiddel wordt dan ook sterk aangemoedigd.

Het gebouw werd gerenoveerd door aannemer Claude Rener en werd uitgerust met zonnepanelen voor warm water, vloerverwarming met een condensatieketel die functioneert op lage temperatuur en een installatie voor het recupereren van regenwater. De muren werden afgewerkt met klei en voorzien van warmte- en geluidsisolatie.

“De logica die we volgen bij een renovatieproject is vrij eenvoudig”, legt Claude Rener uit. “We bieden woningen aan die op ecologische wijze zijn gerenoveerd, tegen de gewone marktprijzen. Zonder hierin te overdrijven, kunnen de bewoners hiermee aanzienlijk besparen op hun energierekening. Resultaat voor de huurders is dat ze in Brussel kunnen wonen volgens het principe ‘dubbel zo veel comfort met de helft minder energie’. Hoe meer de energieprijzen gaan stijgen, hoe meer de relatieve kostprijs van het totale woonbudget zal dalen”.

Het gebouw in de Vandenbusschestraat verbruikt tussen 50 en 65 kWh/m². Dat komt neer op een jaarlijkse

energiefactuur van ongeveer 1.000 euro voor een bewoonbare oppervlakte van ongeveer 400 m². Kevin Vanden Eeckhoudt, die een appartement huurt: “Ik betaal maandelijks 650 € huur en naargelang het seizoen tussen 25 en 35 € per maand voor verwarming, water en elektriciteit. Het is aangenaam wonen in het appartement en ik heb alle privacy, hoewel we een stuk van de infrastructuur delen.”

Gedeelde ecologische woning: nieuwe projecten

Tijdens de Groenehuizedagen in 2006 en 2007 konden de Brusselaars al kennismaken met een gebouw met 4 appartementen in de Londenstraat in Elsene, op ecologische wijze gerenoveerd door Claude Rener en architect Jean-Paul Hermant. Dankzij milieuvriendelijke materialen, milieuvriendelijk beheer van water, afval en energie, geothermie, warmtepomp, optimale aanwending van ruimte en licht, konden in dit gebouw alle voordelen van bioclimatisme aan bod komen. Het gebouw verbruikt 90% minder energie dan een traditionele constructie (tussen 13kWh/m² en 20kWh/m² naargelang van de winters).

“Eigenlijk zijn we voorstander van ethisch huren”, leggen de ontwerpers uit. “We moedigen de huurders aan om zich te gedragen als burgers die verantwoordelijk zijn voor het leefmilieu. We richten ons dus tot klanten die willen besparen en tegelijk comfortabel willen leven, maar die ook bewust zo weinig mogelijk willen verspillen, afval willen sorteren en gebruik maken van alternatieven voor het autoverkeer. We kiezen dus altijd een locatie die goed wordt bediend door het openbaar vervoer”.

De twee partners bereiden momenteel een nieuw project voor in Haren, waar ze 8 collectieve appartementen zonder centrale verwarming willen verkopen. Ze zullen worden uitgerust met thermische en fotovoltaïsche zonnepanelen, en lagunage voor het afvalwater. Er zal gebruik worden gemaakt van alle materialen en uitrustingen die nuttig zijn om geen fossiele energie meer te gebruiken. “We zouden zelfs verder willen gaan en in het totaalpakket aan de



toekomstige kopers het gebruik willen voorstellen van twee hybride wagens volgens het car-sharingprincipe. Zo zouden ze heel wat kosten kunnen besparen en de CO₂-uitstoot fors doen dalen. Met gemeenschappelijke infrastructuur zoals een kelder met aangestampte aarde om biogroenten op te slaan die zijn aangekocht door een plaatselijke gemeenschappelijke aankoopgroep, een wasplaats, een tuin, een wintertuin en een ruimte om gemeenschappelijke vrienden te ontvangen, zal getest worden hoever de nieuwe bewoners willen delen om minder te moeten uitgeven!”

Ecokot: studenten mobiliseren zich

600 studenten van de VUB gaan de uitdaging aan: zij gaan in hun dagelijkse leven energie op een rationele manier gebruiken. Een proefproject dat in de nabije toekomst uitgebreid zal worden.

Februari 2008: de VUB mobiliseert bijna 600 studenten die een kot van de universiteit zelf betrekken. De universiteit wil hen sensibiliseren om hun energieverbruik in hun dagelijkse leven op een ecologische manier onder controle te houden: hun verplaatsingen, hun gebruik van verwarming, verlichting, computers, papier, enz. Die actie wordt georganiseerd door het Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (UCOS) en de Denken- en Actiegroep Duurzame Ontwikkeling (DADO), in samenwerking met de dienst Huisvesting van de VUB.

De universiteit zal de studenten via een informatiecampaagne proberen warm te maken voor het project, met bijeenkomsten van kandidaat-deelnemers en ludieke acties. De organisatoren zullen hen allerhande informatie verstrekken die hen kunnen helpen milieuvriendelijker te handelen, maar ze zullen ook een beroep doen op de creativiteit van de studenten, om hen nieuwe ideeën te laten uitwerken en vervolgens de toepassing van die ideeën te onderzoeken.

Via een specifieke berekeningsmethode zal men kunnen nagaan welke energiebesparingen er werden gerealiseerd en welke vooruitgang er objectief werd geboekt. De studenten die de beste resultaten behaalden, krijgen een prijs toegekend.

Het is de bedoeling het proefproject nadien uit te breiden naar alle studenten van de VUB, aan de hand van een meer gerichte werkwijze, aangepast aan de verscheidenheid aan studentenwoningen en hun geografische verspreiding.

Het uiteindelijke doel van dit initiatief bestaat erin jongeren bewust te maken van rationeel energiegebruik voor ze op de arbeidsmarkt komen en voor ze in een eigen huis of appartement gaan (samen)wonen én te zorgen dat er nieuwe aanhangers van eco-verbruik in onze samenleving instromen.

Meer info :

UCOS (Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking) - Catherine Item, tel. 02 649 69 63



© Landon Nordeman/Getty Images

Bodemverontreiniging: Brussel gaat tot actie over

Momenteel voert Leefmilieu Brussel – BIM een grote actie om een inventaris op te stellen van de verontreinigde bodems in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Doel: de verontreinigde bodems volledig in kaart brengen, zodat de Brusselaars op termijn in een gezondere omgeving kunnen wonen.

Bodemverontreiniging is meestal niet zichtbaar maar is wel gevaarlijk voor de gezondheid en het milieu. Mensen kunnen op verschillende manieren rechtstreeks of onrechtstreeks in contact komen met een vervuilde bodem: door de dampen in te ademen, groenten te eten die erop werden geteeld of water te drinken dat erdoor heen is gesijpeld. Na zorgvuldig onderzoek heeft Leefmilieu Brussel-BIM ongeveer 6.500 verontreinigde of potentieel verontreinigde locaties geïnventariseerd.

Momenteel wordt gewerkt aan de validatie van die inventaris, een werk dat over een periode van ongeveer 3 jaar zal worden gespreid. De eerste brieven werden verstuurd naar de eigenaars of uitbaters van de locaties die momenteel zijn opgenomen in het ontwerp van inventaris. Bent u erbij? Dan hebt u eventueel de mogelijkheid om uw locatie, aan de hand van bewijzen, uit het ontwerp van inventaris te laten schrappen. Antwoordt u niet op de brief die u werd toegestuurd, dan zal uw terrein automatisch worden opgenomen in de inventaris van de verontreinigde of potentieel verontreinigde bodems.

Potentiële verontreiniging

Werd uw bodem "potentieel verontreinigd" geacht, dan kunt u dit vermoeden binnen de 3 maanden betwisten. In dat geval moet u bewijzen leveren dat uw terrein gezond is, door bijvoorbeeld aan te tonen dat de vermelde risicoactiviteit er nooit werd uitgeoefend. U kunt ook bewijzen dat het terrein reeds werd gesaneerd, m.a.w. "van verontreiniging werd ontdaan" volgens doeltreffende decontaminatieprocedures. U kunt (op uw kosten) ook een verkennend bodemonderzoek laten uitvoeren (VBO). Indien u het vermoeden van verontreiniging betwist, zal Leefmilieu Brussel-BIM de waarde van uw bewijzen – of de resultaten van een eventueel VBO – beoordelen en binnen de 2 maanden beslissen om uw terrein al dan niet in de inventaris op te nemen.

Na validatie van de inventaris wordt een verkennend bodemonderzoek (VBO) verplicht vóór de verkoop van de grond, de opstart van gelijk welke activiteit, enz. Naargelang van de conclusies van het VBO zal het terrein uit de inventaris worden geschrapt of opgenomen worden in de categorie "verontreinigd".

Verontreinigde bodems

Wordt uw grond ingedeeld in de categorie "verontreinigd", dan moet u een risicostudie laten uitvoeren door een erkende professional. Deze studie zal de verontreiniging precies afbakenen en het niveau van het risico voor de gezondheid en het leefmilieu bepalen. Op basis van deze elementen kan ook worden vastgesteld of uw site moet worden gesaneerd.



VBO

Een verkennend bodemonderzoek of VBO is een studie van de bodem van uw terrein. Deze studie moet worden uitgevoerd door een professional die erkend is in het vakgebied "bodemonverontreiniging" en moet vervolgens worden goedgekeurd door Leefmilieu Brussel-BIM. Deze studie stelt vast of uw bodem al dan niet is verontreinigd en in welke mate. De studie beoordeelt de noodzaak om een grondiger analyse uit te voeren en of de vervuilde bodem eventueel moet worden gesaneerd.

Premies

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kent, onder bepaalde voorwaarden, premies toe voor verkennende bodemonderzoeken en risicostudies. Deze premies worden alleen toegekend aan eigenaars van mogelijk verontreinigde gronden die niet verantwoordelijk zijn voor deze eventuele verontreiniging. De premies kunnen tot 2.200 euro bedragen voor studies die na 19 oktober 2007 zijn gestart.

Meer info :

download de brochure "Validatie van het ontwerp van inventaris van verontreinigde of potentieel verontreinigde bodems in Brussel" en de info-fiche betreffende de premies voor bodemstudies op www.leefmilieubrusseel.be of bel naar het nummer 02 775 75 75.

Slow Food vs Fast Food

De Slow Food beweging werd in 1989 opgericht als reactie op fast food en fast life en verdedigt het concept van lekker, puur en eerlijk eten. De vereniging zet zich in voor biodiversiteit in het voedselaanbod, is voorstander van smaakeducatie en brengt producenten van kwaliteitsvoeding en consumenten met elkaar in contact via evenementen en initiatieven. In Brussel heeft Slow Food al een groep aanhangers.

De Slow-Foodbeweging gaat in tegen het gebrek aan belangstelling van de mensen voor hun voeding, de herkomst en smaak ervan, en vooral voor de gevolgen van onze voedselkeuze voor de rest van de wereld. Door te eten, belasten we het milieu. Enerzijds is er een indirecte belasting zoals via de productie, verwerking en distributie van voedingsmiddelen. Anderzijds is er een directe invloed die we uitoefenen door de keuzes die we maken bij het aankopen en het energieverbruik wanneer we voedsel bereiden.

Slow Food telt wereldwijd 80.000 leden die het concept van "ecologische gastronomie" in het vaandel dragen. Wat we eten, moet een goede smaak hebben. Smaak is uiteraard subjectief, maar kan worden aangeleerd. Slow Food werkt programma's uit om de zintuigen te prikkelen en te trainen, en zo de smaak van voedsel opnieuw te ontdekken. Maar de bedoeling is vooral te begrijpen hoe belangrijk het is om aandacht te hebben voor de herkomst, de productiewijze en de producent van het voedsel.

De productie van het voedsel mag het milieu, de dieren of onze gezondheid niet schaden. Genieten van lekker eten moet gepaard gaan met de wil om de ontelbare traditionele variëteiten van granen, groenten, fruit, dierenrassen en voedingsproducten in stand te houden.

De voedselproducenten moeten een eerlijke vergoeding krijgen voor hun werk. Op de beurzen, markten en plaatselijke of internationale evenementen die Slow Food organiseert, worden producten van uitstekende gastronomische kwaliteit voorgesteld. Dat is voor producenten en consumenten ook de gelegenheid om elkaar te ontmoeten. Slow Food heeft het overigens liever over co-producenten dan over consumenten, want ze zijn geïnteresseerd in en betrokken bij het productieproces van voedingsmiddelen.

Karikol, het eerste Slow-Foodconvivium van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, werd opgericht in augustus 2007. Het convivium wil streekproducten en –producenten promoten, en organiseert smaakeducatiesessies en activiteiten waarop culinaire kennis van verschillende culturen en generaties wordt overgebracht.

Een Brussels netwerk van duurzame ontwikkeling wordt momenteel opgericht op initiatief van de Minister van Leefmilieu en in samenwerking met het BODC. Wilt u erbij aansluiten, informatie ontvangen of uw ideeën laten horen, neem dan een kijkje op www.observ.be

Meer info :

www.slowfood.com





Vrijdag, fietsdag !

Sluit mee aan bij de beweging 'Friday Bikeday' en rij fluitend de files voorbij. Laat de laatste dag van de week uw auto eens thuis staan en stap op uw fiets. Het gaat sneller, het is gezonder, en u verplaatst zich op een meer ontspannen manier... kortom, een voorproefje van het weekend.

Sinds september 2007 loopt de actie Friday Bikeday, een initiatief van de Brusselse Ministers van Leefmilieu en Mobiliteit. De actie sensibiliseert het personeel van Brusselse ondernemingen en moedigt hen aan om op vrijdag met de fiets naar het werk te komen. Dat is een manier om iets te doen aan de eigen gezondheid en aan het leefmilieu, zonder zijn manier van leven helemaal omver te moeten gooien. Op 14, 21 en 28 september kregen de vrijwillige deelnemers een ontbijt aangeboden in elk deelnemend bedrijf, onder andere bij Dexia, Fortis, Levis, Belgacom, Solvay, Fnac, de Europese Commissie Berlaimont, en uiteraard Leefmilieu Brussel-BIM.

200.000 km bij Dexia

Bernard Dehaye, mobiliteitscoördinator bij Dexia, legt uit: «Wij hebben de actie Friday Bikeday wat vervroegd: bij ons vond ze plaats in juli en augustus, en eind september sloten we ze af. Elke deelnemer kreeg een fluojasje, een fietskaart, kon uiteraard een douche nemen bij aankomst, kreeg een beveiligde parkeerplaats voor de fiets en een kastje voor persoonlijke bezittingen. Gedurende dertien Friday Bikeday-vrijdagen legden bijna 220 van onze werknemers in totaal 51.000 km af met de fiets. Maar als we die cijfers uitbreiden naar het personeel dat elke dag naar het werk fietst, komen we aan 200.000 km, dat is vijf keer de aarde rond. Volgende lente starten we de actie opnieuw en willen we vooral de werknemers die op minder dan tien kilometer van het werk wonen maar toch nog met de auto naar het werk komen extra sensibiliseren, want

vreemd genoeg kwamen er van de 220 deelnemers aan Friday Bikeday maar 8 fietsers uit die categorie.»

In cijfers :

Gemiddelde leeftijd van de deelnemers: 42,7 jaar
Aantal geserveerde ontbijten: 600
Gemiddelde afstand van een heenreis: 19,4 km
Langste traject: 302 km heen en terug
Verdeling van de deelnemers: 26 % vrouwen en 74 % mannen
Blootstelling aan de vervuiling van het verkeer: 2 tot 3 keer minder voor een fietser dan voor een bestuurder in zijn auto
Gemiddelde verhoging van de levensverwachting voor wie regelmatig fietst: 2,5 jaar

Het nuttige aan het aangename paren

Interne auditor Paulette Anthemus, 52 jaar, komt vaak met de fiets naar Dexia Pacheco vanuit Ma Campagne, goed voor tien kilometer heen en terug. «Telkens als het weer het toelaat, kom ik met de fiets werken, maar ik ben heel blij met de sensibilisering van de actie Friday Bikeday voor mobiliteit met de fiets. Er zijn collega's die niet met de fiets willen komen omdat ze denken dat het gevaarlijk is. Dat klopt niet, ook al moeten we toegeven dat de Brusselse wegen nog niet altijd even goed aan fietsers zijn aangepast. Ik kom in de frisse lucht, het is goed voor mijn gezondheid en ik ben blij op die manier mijn steentje te kunnen bijdragen voor het milieu. Fietsen is trouwens veel efficiënter en aangenamer dan wortel te staan schieten aan de halte van een tram die waarschijnlijk



Vrijdag = fietsdag dus springen we met z'n allen op de fiets naar 't werk! Trap de stress uit je lijf en laat tijdens de spits alle files achter je. Goed voor je lijf, je portefeuille, je werklust en het is nog veilig ook. Alspraak iedere vrijdag op het fietspad! Bol naar www.fridaybikeday.be en schrijf je in.

FRIDAYBIKEDAY

www.fridaybikeday.be

Le vendredi, tous au boulot à vélo! C'est nettement moins de stress, plus rapide que la voiture aux heures de pointe, plus sûr aussi, excellent pour la santé, le portefeuille et l'efficacité au travail... Vendredi, faites vous aussi sauter les bouchons! Sprintez sur www.fridaybikeday.be pour vous inscrire.

toch stampvol zit!»

Ook Leefmilieu Brussel-BIM nam deel aan de actie, zelfs al komt nu reeds 10% van de werknemers elke dag met de fiets naar het werk. Toch is er nog een aanzienlijk potentieel voor 'vrijdagfietsers', want op de actiedagen werden er 40 ontbijten geserveerd.

Meer info over deze actie op

www.fridaybikeday.be

Parckdesign 2008 : ontwerpen voor parken

De derde Parckdesign-wedstrijd nodigt ontwerpers uit om vernieuwend meubilair te ontwerpen voor de Brusselse parken. U zult kunnen stemmen voor het project dat u het beste vindt.

Op initiatief van de Brusselse Minister van Leefmilieu, organiseert Leefmilieu Brussel-BIM de wedstrijd Parckdesign 2008, in samenwerking met Designed in Brussel en Recyclart. Het is het derde opeenvolgende jaar dat ontwerpers die zich laten inspireren door de stedelijke groene ruimten, meubilair voor de Brusselse parken kunnen ontwerpen. We hebben het dan niet alleen over traditionele banken en zitplaatsen, maar vooral ook over andere nuttige uitrusting zoals verlichting, vuilbakken, informatiezuilen, afsluitingen, drinkfonteinjes, enz.

De deviezen luiden 'nieuw', 'comfortabel', 'modern' en 'mooi'. De ontwerpers zullen grondig moeten nadenken over de praktische aspecten van de uitrusting en over de materialen en de gebruikers. Een jury van vakmensen uit de ontwerpsector, met technische expertise in straatmeubilair, zal vier laureaten aanwijzen. Het publiek zal zelf ook een stem kunnen uitbrengen voor het project dat het het beste vindt en zal op die manier een vijfde laureaat aanwijzen.

De vijf laureaten zullen elk een prijs van 2.000 euro krijgen voor hun ontwerp. Ze krijgen elk ook nog een budget van maximum 10.000 euro om hun ontwerp te laten vervaardigen. In juni 2008 zullen die prototypes dan worden geïnstalleerd rond het Centraal Station, in de Putterij, op het Ursulinenplein, het Sint-Goedelevoorplein en op de Kunstberg. Dat nieuwe meubilair zal gedurende een testperiode van drie maanden tentoongesteld blijven en het publiek zal er ook gewoon gebruik van kunnen maken. Op die manier valt te meten hoe goed het meubilair bestand is tegen de wisselende weersomstandigheden en hoe functioneel het in werkelijkheid is voor de parkbezoekers.

In de praktijk

De ontwerpen moeten voor 19 februari 2008 bij Leefmilieu Brussel – BIM ingediend zijn. Het publiek kan van 10 tot en met 17 maart 2008 stemmen voor zijn voorkeursontwerp op de website www.parckdesign.be. De uitslag wordt bekendgemaakt op 18 maart 2008. Meer info (met onder meer het volledige wedstrijdreglement) op www.parckdesign.be, via e-mail naar parckdesign@ibgebim.be, of op het telefoonnummer 02-775 75 75.

De slang van de Zenne: eerste rui

Het segment Lemmens van het fresco van het Dauwpark in de wijk Kuregem in Anderlecht, heeft een renovatie ondergaan. Sinds zijn realisatie in 2000, heeft een deel van het fresco erg geleden onder de vochtigheid. Om het te vernieuwen, werd een nieuwe sociale en participatieve dynamiek op gang gebracht met de kinderen van de wijk. Gedurende 12 maanden hebben 17 kinderen van de wijk deelgenomen aan de renovatie van de slang van de Zenne, onder de deskundige leiding van artiest Manuel Escobar. Op 10 november werd het fresco ingewijd. Om de gebeurtenis te vieren, werd een grote barbecue georganiseerd door de mama's van de wijk en de parkwachters.



3^{de} uitgave

Parckdesign

Nu is het aan u !

Uiterste datum indiening projecten:
19 / 02 / 2008

Info : www.parckdesign.be

Wie tjlpt er nog in het Brussels Gewest ?

De nieuwe Atlas van nestvogels in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inventariseert het bestand van onze volledige vogelfauna, en ook de spreiding en evolutie ervan. In de atlas staat welke soorten bedreigd of uitgeroeid zijn en welke nieuwe soorten opgedoken zijn. Laten we de atlas eens vluchtig doornemen.

De Brusselse vogelfauna is sinds enkele decennia in volle ontwikkeling, zowel wat soorten als wat hun bestand betreft. In de periode van 2000 tot 2004 hebben 103 soorten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gebroed of hebben ze zich daar genesteld. Het gemiddelde aantal broedvogelsoorten per km² is sterk gedaald: van 36,1 voor 1989-1991 naar 33,7 voor 2000-2004. Ook de verscheidenheid van vogelsoorten is aan het dalen:

er zijn meer soorten waarvan het bestand vermindert dan soorten die in opgang zijn. Twaalf soorten die nog broedden in 1989-1991 zijn verdwenen of bijna uitgeroeid. Negentien andere soorten zijn bedreigd. Het gaat daarbij voornamelijk om zangvogels of trekvogels. Dat wordt enigszins goedge maakt door de terugkeer van broedvogels of de komst van nieuwe en opmerkelijke soorten broedvogels: haviken, slechtvalken, middelste

bonte spechten. We stellen ook vast dat verscheidene inheemse soorten het beter doen dankzij een betere habitat, onder andere in de parken en tuinen, een beter milieubeheer en ook nog dankzij beschermingsmaatregelen voor roofvogels, watervogels, raafachtigen, enz.

Huismus



In Europa daalt het mussenbestand nu al 20 à 30 jaar, vooral in stedelijke gebieden. In Brussel zijn de mussen op een heel groot deel van het grondgebied terug te vinden, maar dan wel vooral in de noordelijke helft van het Gewest. Hun populatie wordt geraamd op 2.100 à 4.200 broedparen.

Er zijn diverse hypothesen die de achteruitgang van de mus zouden kunnen verklaren: een vermindering van het aantal insecten, het onderhoud van de tuinen, het gebruik van onkruidverdelgers en insecticiden, de toenemende verontreiniging. Nog factoren die druk uitoefenen op het mussenbestand zijn: meer roofdieren, gebouwen met een architectuur die het de mussen moeilijk maakt om nesten te bouwen, het dalende aantal moestuinen, groente- en fruittuinen en kleinveehouderijen waar de mussen hun natuurlijk voedsel vinden.

Halsbandparkiet



We treffen deze soort in Brussel vooral aan in de parken en bossen in het noordwesten van de agglomeratie (tussen 480 en 1.200 broedparen); dat is ook het introductiegebied van de halsbandparkiet. De aanwezigheid van deze vogelsoort in Brussel wordt toegeschreven aan de vrijlating in 1974 van een veertigtal parkieten toen de "Meli"-zoo op de Heizelvlakte de deuren sloot. We treffen de soort nu aan over bijna heel het Brussels grondgebied.

Slechtvalk



De slechtvalk is terug in Brussel. Dat is te danken aan het verbod op bepaalde pesticiden en het verbod op het roven van nesten, maar ook aan de herintroductieprogramma's en de plaatsing van nestkastjes waar de slechtvalk gretig gebruik van maakt.

Tussen 2000 en 2006 werden er in Brussel vijf nestkasten geplaatst: op de Belgacom-toren, de kathedraal van Sint-Michiel en Sint-Goedele, het Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen van België, de Sint-Hubertuskerk in Bosvoorde, en op de Mettwielaan. Er zijn drie broedparen bekend in Brussel. In de herfst/winter van 2006 heeft zich een paar op de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Laken genesteld zodat valt te hopen dat die populatie slechtvalken weer gaat toenemen in het Brussels Gewest.

Vensterzwaluw



De vensterzwaluw is over heel Europa verspreid maar zijn bestand is sinds kort aan het afnemen. In Brussel schommelde het bestand van 2000 tot 2004 tussen 33 en 67 broedparen. Er zijn in het Brussels Gewest een aantal factoren die het de vensterzwaluw moeilijk maken: zij hebben vaak problemen om een nest te bouwen en in stand te houden op moderne gebouwen, de mensen verwijderen de zwaluwnesten van hun huisgevel omdat ze hun gevel netjes willen houden, en tot slot is er het tekort aan modder om nesten mee te bouwen.

Kraai



Het bestand van deze vogelsoort is aan het groeien in België, maar ook elders in Europa. Dat komt omdat de kraai zich uitstekend kan aanpassen aan alle omgevingen, ook stedelijke gebieden. In Brussel is de kraai een beschermde vogelsoort en dat draagt natuurlijk mee bij tot die toename.



Technische fiche :

Weiserbs A. en Jacob J.P., «Oiseaux nicheurs de Bruxelles, 2000 – 2004»: répartition, effectifs, évolution, Aves, Luik, 292 pagina's. Tweede editie na de eerste atlas op basis van onderzoek dat tussen 1989 en 1991 gebeurde. Gewestelijke Atlas opgesteld door de ornithologische vereniging AVES.

Dit werk is opgesteld in het kader van het programma inzake toezicht op de staat van het leefmilieu in Brussel, dat ondersteund wordt door de Minister van Leefmilieu. Gegevens verzameld binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (162,38 km²) tussen 2000 en 2004, met de medewerking van 57 vrijwilligers.

Evaluatie van de Brusselse leefmilieusector: bemoedigende cijfers

In 2004 bestond de Brusselse sector van milieugoederen en -diensten uit 310 ondernemingen. Daar zijn zo'n 134 ondernemingen bij die uitsluitend ecologische activiteiten uitoefenen. Ze vertegenwoordigen een omzet van meer dan 2,5 miljard euro en stellen ongeveer 5.500 mensen tewerk.

Deze cijfers zijn afkomstig van een scriptie die geschreven werd in het kader van een diploma "DES Gestion de l'Environnement" aan de ULB en een stage bij het Brussels Agentschap voor de Onderneming. Zonder volledig te willen zijn, vormen deze cijfers een eerste stap in de analyse van een zeer uitgebreid onderzoeksveld...

Meer info: www.brusselsgreentech.be



© European Community, 2008

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moedigt onderzoek inzake leefmilieu aan

In 2008 zal het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een belangrijk deel van zijn financiële middelen voor wetenschappelijk onderzoek rond milieugerelateerde projecten aanwenden. Zowel Brusselse universiteiten als ondernemingen kunnen hiervan genieten. De prioriteit gaat uit naar thema's zoals ecologisch bouwen, hernieuwbare energie en energieprestaties van gebouwen, stuk voor stuk actuele vraagstukken. Het Gewest zal over een periode van 3 jaar in totaal niet minder dan 12,5 miljoen euro besteden aan de ontwikkeling van zijn technologisch potentieel in deze prioritaire materies die in het 'Gewestelijk Plan voor Innovatie' (GPI) kaderen. Op basis van de eerste resultaten zou er de drie daaropvolgende jaren nogmaals evenveel besteed worden.

Hoog tijd dus om uw ideeën te concretiseren en uw projecten op papier te zetten, zodat u er tijdig bij bent als de projectoproepen worden aangekondigd!

Meer info: www.brusselsgreentech.be



© Isopix, 2008

Succes voor projectoproep «Voorbeeldgebouwen»

De projectoproep "Voorbeeldgebouwen" die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest lanceerde, werd enthousiast onthaald op de vastgoedmarkt. Er werden tachtig dossiers ingediend, samen goed voor bijna 300.000 m², d.i. de helft van het jaarlijks aantal nieuw opgerichte of gerenoveerde gebouwen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze projecten vertegenwoordigen een investering van 253 miljoen euro. Een budget van 5 miljoen euro zal worden verdeeld tussen de projecten die er het meest veelbelovend uitzien. Ze zullen een financieel steuntje krijgen (100 €/m²) waarmee ze zowel efficiënt kunnen zijn op het gebied van energie, performant op het gebied van eco-constructie (waterbeheer, ecologische materialen,...) en de concepten van passiehuys (in nieuwbouw), lage energie (in renovatie) en zelfs nul-koolstofgebouw kunnen toepassen. De projectoproep wordt in 2008 opnieuw gelanceerd.

Meer info: www.leefmilieubrusel.be, 02/775.75.75.



Energie-Uitdaging 2008

Als alle Brusselaars aan de Energie-Uitdaging zouden deelnemen, zou dat een vermindering van de CO₂-uistoot opleveren van 600.000 ton. Met andere woorden: op die manier zou het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn totale doelstelling in het kader van het Protocol van Kyoto bereiken.

Voor de derde editie is de formule van de Energie-Uitdaging nóg aantrekkelijker gemaakt, nóg toegankelijker voor iedereen. Ook groepen en verenigingen kunnen de uitdaging nu aangaan.

Wat is er nieuw in 2008

- Een compleet nieuwe website, nóg praktischer en handiger, www.energie-uitdaging.be: heel veel informatie, praktische hulpmiddelen, thematische tips, nuttige links, een discussieforum... en uiteraard het formulier om zich in te schrijven voor de Uitdaging.
- Een vrijwillig engagement van zes maanden waarmee men om het even wanneer in het jaar kan beginnen. Wat houdt dat engagement precies in? Het is de bedoeling dagelijks kleine inspanningen te leveren om energie te besparen: het licht uitdoen als u een kamer verlaat, de verwarming een graadje lager zetten wanneer er niemand thuis is, soepel autorijden, zelfs het deksel op de potten op het kookvuur zetten, toestellen niet in stand-by laten staan maar helemaal uitzetten, douchen in plaats van te baden enz.
- Er is de mogelijkheid voor verantwoordelijken van groeperingen zoals sportclubs, jeugdbewegingen, alerhande verenigingen, om 'hun troepen te mobiliseren' om deel te nemen aan de Uitdaging. Leefmilieu Brussel biedt hen daarvoor een tweedaagse opleiding in energiebesparing en groepscommunicatie aan, om Energie-animator te worden. Door slechts drie vergaderingen per jaar bij te wonen, kan men ook Energiemobilisator worden; zo'n Energiemobilisator leidt een groep van acht tot tien personen die bijeenkomen om over energiebesparing te praten. Kortom,

de Energie-Uitdaging is nu nog beter georganiseerd, stimuleert nog meer en staat nog dichterbij de mensen. En na afloop van de actie zijn er geschenken!

Schrijf u in

Word Energie-animator of Energiemobilisator, of schrijf u in voor de Energie-Uitdaging. Dat kan via www.energie-uitdaging.be of via 0800 85 301.

Meer info

■ www.energie-uitdaging.be.



© M. Desager

Vijf voetbalvelden zonnepanelen in Brussel

Sinds januari 2007 zetten meer dan zestig Brusselse gezinnen de stap om een zonneboiler in hun huis te installeren, meer bepaald met financiële hulp van het Brussels Gewest.

Dankzij de thermische zonnecollectoren op het dak kost de verwarming van de helft van hun sanitair water hen niets. En vijf gezinnen vergrootten de oppervlakte van die zonnepanelen zodat zij nu ook hun verwarmingsketel met zonnewarmte voeden.

Dankzij die gezinnen rondde Brussel zopas de kaap van 2.500 m² geïnstalleerde zonnepanelen, een oppervlakte die overeenkomt met vijf voetbalvelden. Sinds 2003 (745 m²) steeg de oppervlakte aan zonnepanelen met meer dan 370 %. En dat is ongetwijfeld nog maar het begin: de omvang van de premies van het Gewest en van de belastingsreductie (u betaalt maar 225 euro voor een installatie die 6.000 euro kost) en de alsmaar stijgende energieprijzen zullen steeds meer Brusselse gezinnen doen beslissen om een zonneboiler in huis te halen.

Bent u geïnteresseerd ?

APERe organiseert verscheidene infoavonden over hernieuwbare energie.

Meer info: www.apere.org, 02 218 78 99